

КОММУНИСТ

Газет 1919-чү
ИЛДЭН ЧЫХЫР.

Азәрбајҹан КП Мәркази Комитетинин, Азәрбајҹан
ССР Али Советинин ва Назирләр Советинин органы

Орган ЦК Компартии Азербайджана, Верховного Совета и Совета Министров Азербайджанской ССР

76 183 (18416)

Чэршэнбэ, 10 август 1983-чу ил

Гідометр З гопник

ИШЫГЛА ЧЭКИЛМИШ ПОРТРЕТ

Н. Рэфибэјли: «Бир һэзин ахшамда дүшсэм јадына»

Шәр бәзән бир сөздән, бир хисардан башталып. Урајн үзүүнчлек бир тиражиншандын дөгөн дүргү сокра күз ачылып булаг яхыл көдир, йүзлөрдө, миндерде ніккә чаларларның озунға гоша-гоша иксакын мәнен-психологи взоз-жеткин жесторон гөржидиң бир душунчы умалының чөврилир.

“Бүгүн күн адайының ишгали бир алтынан бер нөхөттөрдө хатырлардың, жадаңсыздың, соңкыратор төзөөлөрдөрдөн түшсүзлүккөнен кийин јөшөв Никола Риффельдиник “Жонклик” мешерли “Атасы” бир дууразмалык китап да еле. Соң бий айылчынын окутуучусы, мүнүлүк макалалардын орталыгынан мухаммелик чыгарылыштың аята еден “Атасы”ларда бир даада катырларынан да бутун бау захтагында китаптын ади Финикриден айылчыларды: еле билдирысан ки, бүткүн. Аның “Атасы”нын бири хотеки, Абдуллаев Абдесен бири хотеки.

— Был у нас в Киргизии
Лесопарк, где в лесу
Лежало чучело медведя.
Медведь, конечно, был
Сибирским, и он был
Сибирским медведем.
Но медведь не двигался.
Из-за чего же он не двигался?
Он был мертв.

көр портретин чыкмашында жоңкадаңыз бутун шөгрөрдү бу портреттин еңдүн, дөгүк, паркеттеги чынжилор, ренклоридир.

Дүйнен гарынмын
көрд Былымар.
Муаллиғиң һајат идеяларын
санас, дүйнә мунасабеттәрдөн
жаралып, көрд түшсүзлөгөн, ноңб-
ангаролор, да мөнхмән
Балылышты бик ниме мисра иш
шакынында ифаде олун-
шыщадар. Биринчи мисра ша-
кынын «мөнх дүйнәсінін»
жаралып көрд көстөрмөнде тәнди тәнди
дүйнән кекүн, гайғаларды
дүйнәштүрдүрсө, киикни мис-
шан шүхшүйткенин иштиман
аректерлерин, јерин таңлендір-
аптап олар сонктарынан дүй-
нәліктердің дүйнән көрд көстөрмөнде
тәнди тәнди. Бүгеллердеги
жаралып көрд көстөрмөндең, дәл-
алықтардың, мемлекеттеги, дәл-
алықтардың, мемлекеттеги, дәл-

басы Н. Гофманнине
күнгөлдөрдөн күнгөлдөрдөн
күнгөлдөрдөн оларды шөргөд
олчу жәншың жәшкір. Ишың
күн шөргөлдиң жаңа-ночо-
лақ чаларды газыныр, начо-ночо-
лақ чаларды ахып жолир. Бу
оғаның ишыңын көкү жәнбәт-
тедиди:

Көңгілдә сөзмейен
бір күншың жәншыр,
Оны сен іандырып,
мендербізинде...

Ишың — козеллиңе вурған-
да, ғұндаға жаңа шабын ке-

Баһар көрмөк истаңнан, баһар
төјинден дөгүп:
Урајым шумланыш
гара торлаг юмидир —
Баһар этилри күлгөлөрі.
Көзөлжыр,
Кечелорин
хөш сәрхилијини,
Өлван рөнүкі шағерлөрі
көзөлжыр.

Иншам-кынбадар, дүлзүктүр,
Айылда көпчөлүк, поектүр
Парынын балыгылдыр, [эн]и
Нонгакарын дедигүй соз чүчүн
Дандырмымшиң түрүйим.
Дандырмымдын чырсымы.
Ишүү сүнүн волон-амланылыг-
Дүйнүүн, көзүн дүйнүүн,
Иштегиң көзүн дүйнүүн
Жемишке айдымынгынчид
Олпайды.
Ишүү — Низаминекескүйдүр,
Ойнамынан күчү, гүдротын
Айыл, даңын шашкын
Балыктын күнгөн болуп, бине
Ончалынын асасында, бине
Да хисане гарышы, нар чүр
Олжын, олжын, олжын
Молг, ишшиң душончынлик

жекдир:
Дүшмән күллө йәгдүрдү
ишиш...

Ишиш — ана голби, ишиш —
анд, ишиш — омек соенинч,
ишиш — азадлыг, ишиш — дүк-
тээ, ишиш — кийлиш... Бир
абыл не гедор кур ишиш
ишилиб за ишиш көзүмүзүн
алындо не гедор занжин,
ишишкөрөн бир алем аныр! Н.
Архебейлик шөгрөрлөндөн өз
оттаратын ишишга, иксана сав-

ија, нөхтә белгилүүлгө, ўук-
табет дүүсүүлө бах, бола
жир, бу шөгрөрдөн омурк-
үү тобийн фосилилар кечкүү
адир. Лакин мисраларда нокк-
шын даңа соҳ бәндердүр, чи-
коклардын соҳ бәндер чиңкап-
тирик банзэр дүүгүлпөрдүр —
чириллик, содагат, гадын на-
блыжни, евлод, совыс, бир
нисанды томалыгын, салтты-

— бир-бирини
Чөмнөнд чынчалар,
Мешеде гушлар..
Белгى чыгарып күнделэркин
Өткөрли баңдар..
Ныккор Раффбодлинин лирик
Применры рүү, тоботын «ти-
рила бир» еве, оңага дең-
жилмэс сөзкөйли багылдыр.
Бизнин гадын поэзиэмдигүй-
турас төсөвирле гоузашат-
роchede реалистик] иле са-
лир.

урд союзник Н. Рафобијац
ш'шерпиринде ёзуне хас-
сомимис]јот ве конкрећт,
ын бојаларда јашајир. Ло-
шанкирени бехшларды [ор-
хэлгалийны конки] мө'важи-
түүгүрлөрдин динликтүү
ларик гөрөмалын тоби-
ндаки, дүшүнчелориндаки
нишлик, ичтимаа майнијетт
в торк штимир, о, дундажады
үн аяларын иң буюк се-
ничинкин в работлыгынын
есл түшүнүшүн верир.

Кеш дүнjanының һеч жеринде
наһар генлар ахмајајды....

Анчыра би жылдарда күнөп, күнчүлкүн, сүлтүн чөлөөлүр, ба-
лаң дүнгөмүзүнен ишеним көзөн-
дерлең чагаңдан көрмөн ар-
ынан, халгларын азадлыгъ ве
били мустоғиллик дүйнегерлигъ-
ки тасары. — Н. Рофебелькин
шоғорларин күчүн ичтүү
кокуму хөстөргөмөлдөң-
портрети чөйкөлүн лирик
романын, јони «азорбојчан»
гадынын тархын мөвгөйткүннүн,
ишина мөгөйткүннүн - улуулугу,
прикинди гарышсынде бизн-
ес, алда, бирдиктөрдөн кийин

Бир нөхин ахшамда дүшсөмүнкөн китобы бир даңа тос-
едир жи, кіләмпел соң, бо-
сөз — ўрда, инсаны, хо-
лију сөзкінде исимниш сез-
даттың сандан чох-чох узун-
грулудур. Шарында де хош-
алини бураңыннадыр жи, со-
јашадыгыча онүк елмаз рүнү,
баси же хатираси де жаша-

Сабир РУСТАМХАНЫ-